

Dr hab. Grzegorz Wnęk, prof. ASP

Kraków, 7.01.2019

Wydział Malarstwa

Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki

w Krakowie

Recenzja pracy doktorskiej pt. „Zapach granitu. Kolekcja obrazów olejnych” mgra Mirosława Koprowskiego, sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne, wszczętym przez Radę Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi.

Dane personalne, działalność zawodowa i artystyczna.

Mirosław Koprowski, absolwent Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, swoją pracę zawodową zaczyna na przełomie lat 1997-98 od udziału przy realizacji scenografii w Teatrze im. St. Jaracza w Łodzi. W latach 2004-2006 prowadzi warsztaty - papieru czerpanego, graficzne - w Łodzi (Stowarzyszenie Terapeutów i Arteterapeutów „Linie”) oraz rzeźbiarski w Koszalinie (Miejski Dom Kultury). W roku 2006 pracuje na stanowisku asystenta stażysty w Pracowni Rysunku na Wydziale Grafiki i Malarstwa, ASP w Łodzi, natomiast w latach 2008-2012 na stanowisku samodzielny referent d/s Galerii Kobro. Od roku 2011 jest zatrudniony na stanowisku asystenta w Pracowni Malarstwa na Wydziale Wzornictwa i Architektury Wnętrz na ASP w Łodzi, a od roku 2016 pracuje jako asystent w Pracowni Malarskich Transpozycji Widzenia na Wydziale Malarstwa i Rysunku tejże Uczelni. Aktywnie uczestniczy w pracy organizacyjnej Akademii będąc organizatorem i współorganizatorem wystaw, podkomisarzem konkursów (Konkursu im. Wł. Strzemińskiego, Konkursu Hommage à Kobro) i współopiekunem plenerów. Brał również udział w jury konkursu „Porównania 21” organizowanym przez Biuro Wystaw Artystycznych w Sandomierzu w 2012 roku.

Mirosław Koprowski w dorobku wystawienniczym ma 10 wystaw indywidualnych (min. 2012 - Mirek Koprowski. Malarstwo - „Zapach płonącego granitu”, Galeria Amcor, Łódź; Mirek Koprowski. Malarstwo - „Trytonia”, Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Sandomierzu; 2013 - Mirek Koprowski. Malarstwo - „Narkotyk Gór”, Galeria Zielona 13, Łódź) oraz uczestniczył w kilkudziesięciu wystawach zbiorowych (w tym: 2006 - „ASP

Rocznik 2005”, Wystawa wyróżnionych dyplomów studentów ASP im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Centralne Muzeum Włókiennictwa; 2011 - „Studenci Jocza”, Galeria Kobro, ASP Łódź; 2013 - „Mistrz i uczniowie”, Andrzej Sadowski, Jarosław Lewera studenci i absolwenci, Galeria Pentagon, Wydział Sztuki Uniwersytetu Technologiczno - Humanistycznego im. K. Pułaskiego, Radom; 2014 - „Nie-widoki”, o pejzażu współcześnie. 8 wystawa kuratorska „Bielskiej Jesieni”, Galeria Bielska BWA, Bielsko-Biała; - „Między nami uczelniami”, ASP we Wrocławiu; „RZECZY WŁASNE / WSPÓLNY KIERUNEK” Galeria Uniwersytecka REKTORAT, Zielona Góra, Wystawa pedagogów Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz ASP im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, 2015 - „Wzornictwo/architektura/sztuka”, Galeria Aula, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu).

Aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym środowiska łódzkiego (2011 - Jubileusz 100-lecia ZPAP Okręg Łódzki, „Galeria na Piętrze” ZPAP Łódź; - „QUADRO-ART”. III Międzynarodowe Biennale Obrazu, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi; 2015-„Czyste i Projektowe”. Wystawa pedagogów Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz ASP im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, Galeria Imaginarium w Łodzi), dwukrotnie zakwalifikował się do Ogólnopolskiego Konkursu Malarskiego „Triennale z Martwą Naturą” w Sieradzu oraz uczestniczył w wielu wystawach pokonkursowych (edycje w roku 2009 (V Ogólnopolski Konkurs Malarski, BWA Sieradz) oraz w roku 2012 (VI Ogólnopolski Konkurs Malarski, BWA Sieradz)).

Kilkakrotnie brał udział w Międzynarodowych Plenerach Malarskich „Czas i miejsce dla sztuki” w Osiekach oraz w towarzyszącym im wystawach poplenerowych.

Bardzo pozytywnie oceniam zakres działalności i dorobek wystawienniczy doktoranta.

Ocena rozprawy doktorskiej (dzieła artystycznego i opisu tego dzieła).

Rozprawa doktorska mgra Mirosława Koprowskiego pt. „Zapach granitu. Kolekcja obrazów olejnych” składa się z cyklu prac malarskich oraz części pisemnej, która dzieli się na osiem rozdziałów: „Wstęp”, „I. Pejzaż tatrzański”, „II. Realizacja pracy”, „Zakończenie”, „Reprodukcje obrazów”, „Spis ilustracji”, „Bibliografia i netografia”, „Tłumaczenie w języku angielskim”. Dodatkowo rozdziały: „I. Pejzaż tatrzański”, „II. Realizacja pracy” podzielone są na podrozdziały. W opisie pracy doktorskiej mgr Mirosław Koprowski w rozdziale „I. Pejzaż tatrzański” i podrozdziałach: „Pojęcie pejzażu”, „Natura i kultura” i „Sceneria natury tatrzańskiej w malarstwie”, analizuje pojęcie pejzażu tatrzańskiego, wpływ natury, Tatr na

kulturę. Doktorant wskazuje na charakterystyczne splecenie się natury z kulturą na terenie polskich Tatr, wymienia „styl zakopiański” Stanisława Witkiewicza, wskazuje na kolonię artystyczno-literacką w Zakopanem, pisze o wpływach sakralnych, cytując doktoranta „*sakralnym nacechowaniu tej przestrzeni*”. Podaje przykład Pustelni Brata Alberta na Kalatówkach i jej wpływu na artystów. Wskazuje również na ważny aspekt jakim jest taternictwo. Wreszcie w podrozdziale „Sceneria natury tatrzańskiej w malarstwie” opisuje i analizuje zagadnienie pejzażu tatrzańskiego na przykładach wziętych z polskiego malarstwa. Doktorant wymienia min. takie nazwiska, jak: Jan Nepomucen Głowacki, Aleksander Kotsis, Wojciech Gerson, Stanisław Witkiewicz, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Władysław Ślewiński, Stanisław Kamocki, Stanisław Ignacy Witkiewicz, Rafał Malczewski czy Andrzej Wróblewski, co daje pojęcie jak znakomici artyści zajmowali się tym problemem. W tym podrozdziale również zajmuje się relacją wizualnej intencji artysty z doznaniem miejsca, pisze, cyt.: „*Interesuje mnie związek malarskiej intencji wizualnej z doznaniem miejsca, z odczuciem jego własności.*” W dalszej części rozdziału opisuje pięć pejzaży Morskiego Oka namalowanych przez: Jana Nepomucena Głowackiego, Leona Wyczółkowskiego, Władysław Ślewińskiego, Stanisława Gałka i Alfred Terleckiego. Analizy dotyczące pejzaży Morskiego Oka są trafne. Doktorant omawia także twórczość tatrzańską Leona Wyczółkowskiego oraz Andrzeja Wróblewskiego, zwraca uwagę na zainteresowania pierwszego światłem i kolorem oraz odnajdywaniu geometrii natury drugiego. W sposób interesujący i szeroki przedstawia i analizuje omawiane zagadnienie w aspekcie historycznym wykazując się odpowiednią wiedzą w wybranym obszarze i pokazując na przytoczonych przykładach bogactwo wcześniejszych inspiracji i rozwiązań artystycznych związanych z naturą tatrzańską.

W rozdziale „II. Realizacja pracy” podzielonym na podrozdziały: „Pytania i refleksje” oraz „Proces tworzenia” autor opisuje malarską część rozprawy doktorskiej, podaje informacje dotyczące procesu twórczego, wskazuje inspiracje, analizuje własny sposób pracy, przyjęte metody i drogi dochodzenia do końcowego efektu. Ważnymi dla Mirosława Koprowskiego są książki Maurice’a Merleau-Ponty’ego, Paula Cézanne’a czy Wasyla Kandyńskiego, w których znajduje potwierdzenie swoich przeczuć oraz odkrywa ważne dla własnej twórczości treści. Wyznaje, cyt.: „*...teraz muszę zagłębić się w swoją wewnętrzną rzeczywistość. Poszukać w sobie obrazu tego żywego doświadczenia.*” Koprowski w oparciu o lektury oraz własne doświadczenie górskiej wspinaczki, emocji i wysiłku z nią związanych, malowania w naturze, będąc niejako z nią scalony, doświadczając jej poprzez ciało i zmysły wykrystalizował swoją

intencję twórczą, cyt.: „Podążanie za „zapachem granitu”, za pamięcią percepcyjno-cieleśnych odczuć skały to nic innego jak przyzwolenie na malarską ekspresję mojego „zapatrzania””.

Doktorant w pisemnej części rozprawy doktorskiej wykazuje się refleksją dotyczącą sztuki oraz autorefleksją własnej twórczości na wysokim poziomie.

Na część malarską pracy doktorskiej „Zapach granitu. Kolekcja obrazów olejnych” składa się trzynaście prac olejnych powstałych w roku 2017 oraz w pierwszej połowie 2018 roku. Na przygotowanych przez siebie płótnach, starannie spreparowanych odpowiednio do własnych wymagań Mirosław Koprowski w oparciu o szkice, używając różnych środków wyrazu, oddaje emocje związane z miejscem. Doktorant stara się poprzez analizę i rezygnację z podziałów, być niejako w obrazie, dotykać go, jak dotyka ściany wspinając się. Powstają obrazy o tkance pełnej ekspresji pędzla, energii wynikającej z przenikania się i drgania śladów narzędzia, o bogatej materii malarskiej. Autor pragnie doświadczać świata wszystkimi zmysłami oraz poszukiwać w obrazie ekwiwalentu emocji i przeżyć, cyt.: „*Malarstwo i w ogóle twórczość są bardzo podobne do wspinania, te dwie dziedziny się dla mnie przenikają.*” I choć na etapie końcowym malarstwo doktoranta zawężone jest kolorystycznie do różnych tonów błękitu, prawie monochromatyczne, to jednak Koprowski pracę zaczyna od „czystych ugrów, żółcieni, czerwieni”. To niejednoznaczne działanie pozwala na uzyskanie dużego bogactwa gradacji i przejść tonalnych związanych ze strukturą obrazu, materią farby i ekspresją wynikającą z ruchów ręki. Malowanie Mirosława Koprowskiego oparte jest więc o intuicję, ślad narzędzia, gest, poszukiwanie materii ściany granitu, doświadczenie dotykiem skały. Ta sensualność wykracza z rejonów odbierania świata tylko zmysłem wzroku, cytując doktoranta: „*Każdy z obrazów to odmienne wizualnie formowanie się pamięci skały we mnie.*” To „rzutowanie” motywu na „ekran” własnej osobowości, autor pisze, cyt. „muszę zagłębić się w swoją wewnętrzną rzeczywistość”. Takie sensualne podejście autora do twórczości wydaje mi się jest również charakterystyczne dla dzisiejszej sztuki. Doktorant chce poczuć obraz tak, jak skałę, dotykiem, zapachem, zbliżyć się do niego tak, jak się zbliża do ściany skalnej, poczuć ten sam wysiłek fizyczny, który czuje wspinając się i doświadczać piękna natury. Determinacja Mirosława Koprowskiego wyraża się w słowach: cyt.: „*Jestem tylko ja i skała, tylko ja i obraz.*” Te obrazy mają być niejako ekwiwalentem natury, kapsułą czasu, w której zamknięte będą wspomnienia i odczucia autora dotyczące gór. Szukając

dalekich odniesień malarskich mogę wymieniając nazwisko Jacka Sempolińskiego, którego ekspresyjne prace, dziurawione, nasycone błękitem zapewne byłyby bliskie doktorantowi.

Doświadczenie „współlistnienia ze światem” w wspinaczce i malowaniu staje się kanwą tego cyklu malarskiego, cyt.: „*Chodzi raczej o analogię dla spotęgowanego stanu wewnętrznego, gdy się wspinam i gdy maluję. Głębokiego wewnętrznego milczenia, które nie oznacza pustki, jakiegoś braku, lecz wręcz przeciwnie - intensywność doświadczenia. Z takiego głębokiego milczenia bierze się zarówno mój ruch podczas wspinania, jak i podczas malowania.*”

U genezy działalności artystycznej Mirosława Koprowskiego staje zatem dobra podbudowa teoretyczna oraz namacalne doświadczenie i artystyczne przeżycie. To zaś świadczy o duchowej „głębokości” przyjętych rozwiązań i wyrażonych przez doktoranta myśli. Wykazana wiedza połączona z własnym doświadczeniem autora daje podstawy do stwierdzenia, że doktorant wykazuje się odpowiednią dojrzałością artystyczną umożliwiającą własną, samodzielną pracę twórczą. Doktorant wnikliwie opisuje rozwiązania artystyczne dotyczące pejzażu tatrzańskiego, trafnie wskazuje źródła inspiracji, dokonuje analizy odniesień do tematu wykazując się w pracy doktorskiej odpowiednią wiedzą, popartą wieloma cytatami oraz bibliografią. Natomiast w pracy malarskiej uzyskuje zespolenie malarstwa i postawy artystycznej z własnym życiem i zainteresowaniami, co wskazuje na głęboki autentyzm i prawdziwą wartość przemysła Mirosława Koprowskiego, a to czyni jego postawę artystyczną szczególnie cenną.

Konkluzja.

Rozprawa doktorska „Zapach granitu. Kolekcja obrazów olejnych” mgra Mirosława Koprowskiego w części pisemnej odznacza się klarownością, trafną analizą dzieł omawianych artystów oraz autoanalizą własnych prac malarskich. Poruszane zagadnienia warsztatu artysty, znajomość specyfiki i problemu pejzażu tatrzańskiego, głęboka refleksja dotycząca własnej pracy artystycznej, jak również użyte argumenty wskazują na ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w reprezentowanej dyscyplinie artystycznej oraz świadczą o wysokiej świadomości artystycznej i umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy twórczej. Rozprawa doktorska w części malarskiej wyróżnia się umiejętnym wykorzystaniem wątków autobiograficznych, spójnością i starannością wykonania, świadomością artystyczną, autentyzmem postawy twórczej i stanowi oryginalne osiągnięcie artystyczne .

Po zapoznaniu się z rozprawą doktorską pt.: „Zapach granitu. Kolekcja obrazów olejnych” autorstwa mgra Mirosława Koprowskiego złożoną z dzieła artystycznego i opisu tego dzieła, stwierdzam, że przedstawione osiągnięcia, umiejętność samodzielnej pracy oraz poziom i oryginalne rozwiązanie problemu artystycznego pracy doktorskiej mgra Mirosława Koprowskiego spełniają wymogi ustawy i uzasadniają nadanie kandydatowi stopnia doktora w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne, co w całości popieram.

Dr hab. Grzegorz Wnęk, prof. ASP

Handwritten signature of Grzegorz Wnęk in black ink, written in a cursive style.